

Sygestier – økologisk svineproduktion

Dette er et kort sammendrag af reglerne for sygestier i økologisk svineproduktion

Skejby d.20. februar 2012

Reglerne omfatter:

1. Generelle regler (for konventionel produktion)
2. Økologiske regler
3. Regler fra Friland A/S/Dyrenes Beskyttelse/Brancheregler

1. Generelle regler

- Der skal altid være en sygesti klar til brug.
- Hvis et dyr bliver sygt eller kommer til skade, skal det straks anbringes i en sygesti.
- Det samlede antal sygestier skal minimum udgøre 2,5 pct. af det samlede areal indendørs stipladser til løsgående drægtige søer.

Krav til indretning og areal:

- Mulighed for temperaturregulering d.v.s. både mulighed for afkøling og varme.
- Svinene må ikke udsættes for træk.
- Mindst 2/3 af det samlede minimumsareal i sygestierne skal være med et blødt underlag (kan være en blød gummimåtte), så dyrene ikke er direkte kontakt med gulvet.
- Let adgang til foder og vand.

Minimumsareal for sygestier til smågrise og slagtesvin

Vægtgruppe for grise, kg	Minimums frit tilgængeligt areal pr. sti ved ét dyr i stien, m ²	Minimums frit tilgængeligt areal pr. sti ved flere dyr i stien, m ² /dyr
7- 15	0,41	0,36
15 – 30	0,69	0,58
30 - 60	1,14	0,91
60 - 100	1,70	1,29
100 - 130	2,05	1,53
130 – 150	2,28	1,69

Minimumsarealer for sygestier til søer og gylte:

- Mindst 3,5 m² frit tilgængeligt stiareal.
- Hvis søer og gylte holdes i en sygesti, hvor der går mere end et dyr, skal der være mindst 2,8 m² frit tilgængeligt stiareal pr. dyr.
- Der må max. anbringes op til 3 dyr i stien.

Fødevarestyrelsen, som varetager den almindelige dyrevelfærdskontrol, accepterer hytter på friland under forudsætning af, at alle krav i øvrigt er opfyldt.

Kilde:

Bekendtgørelse 1449 af 14.12.2010

Bekendtgørelse 1120 af 19.11.2004

Bekendtgørelse 323 af 06.05.2003

Fødevarestyrelsen – personlig reference d. 2.2.2012

Se desuden mere på <http://vsp.lf.dk/Viden/Stalde/Sygestier.aspx>

2. Økologiske regler

Arealkrav til sygestier i økologi er sammenfaldende med de generelle regler.

Kilde:

Vejledning om økologisk jordbrugsproduktion, Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri, juni 2011:

Der gælder følgende supplerende regler i forhold til generelle regler

- I en sygesti skal der være to klimazoner, således svinene har mulighed for afkøling om sommeren og varme om vinteren.
- Der er et grundlæggende krav om strøelse, d.v.s. en gummimåtte er ikke tilstrækkelig.
- I økologisk produktion er der et grundlæggende krav om, at dyr på stald skal have adgang til udeareal. Det er dog tilladt - bl.a. - ved sygdomsbehandling at opstalde i stier uden udeareal.
- Der er ikke nogen regel, der fastslår hvor lang tid en gris må være i en sygesti uden adgang til udeareal.
Som udgangspunkt må svinene være i en sådan sti så længe de er syge.
Så snart dyrene er raske skal de igen have adgang til udeareal.
- Det er ikke tilladt, at have raske dyr gående i "aflastningsstier" uden adgang til et udeareal.
- Syge dyr skal kunne identificeres og der er krav om notatføring i logbog.
- Hytter på friland accepteres som sygestier under forudsætning af, at:
 - alle krav er opfyldt, herunder nem adgang for tilsyn.

Kommentarer ang. de generelle regler i forhold til økologisk produktion:

- Reglen om at det samlede antal sygestier minimum skal udgøre 2,5 pct. af det samlede areal indendørs stipladser til løsgående drægtige søer vil ofte være irrelevant, idet de drægtige søer går på friland, minimum i sommer halvåret.
- Indret kapaciteten efter reglen om, at der til enhver tid skal være en ledig sygesti.

3. Friland A/S / Dyrenes Beskyttelse regler/Brancheregler

Arealkrav til sygestier er sammenfaldende med de generelle regler.

Der gælder følgende supplerende regler i forhold til generelle og økologiske regler

- **Ingen sygesti (heller ikke til smågrise eller slagtesvin!) må være under 3,5 m².**
- Hvis der i sygestien er adgang til flere klimazoner, kræves der ikke adgang til udearealer.
- Der kan etableres en anden klimazone i stien ved at overdække en del af sti-arealet eller ved dybstrøelse.
- Det skal af egenkontrollen fremgå, hvor længe en gris har været i sygesti, og der må ikke gå raske dyr i sygestien.
- Opholdstid i sygesti, uden udeareal, er max. 1 måned.
- Hytter på friland accepteres som sygestier, under forudsætning af, at:
 - hytten er isoleret.
 - der føres tilsyn **mindst 2 gange dagligt.**
 - alle krav i øvrigt er opfyldt, herunder nem adgang for tilsyn.

Kilde:

Produktionskoncept fra Friland A/S og Dyrenes Beskyttelse, d. 3.8.2011, samt

Vejledning til producenter af Økologisk kød, Friland A/S, d. 20.6.2011

Erfaringer/anbefalinger

- Vær meget opmærksom på, at syge dyr har særlige behov. Det kan være brug for en ekstra varmekilde, ekstra afkølingsmulighed, foder og vand serveret tæt ved lejet.
- Der er ikke regler for max. antal smågrise/slagtesvin pr. sygesti, men der bør tages meget hensyn til antal ud fra sygdommens karakter. Dyr med øresår/halebid o. lign. skal sikres ro fra flokfæller.
- Overvej nøje om der er en reel chance for, at dyret kan helbredes. Hvis der er tvivl, bør det aflives.
- Ofte er flytning til sygesti i sig selv ikke tilstrækkeligt – iværksæt derfor straks den nødvendige behandling.
- Sygestier er til dyr, som er i behandling for en sygdom.
- Fastsæt sammen med dyrlægen, hvor lang tid behandlingsperioden er.
- Vurder under forløbet, om behandlingen har effekt. Hvis ikke, bør dyret aflives.
- Er dyret ikke raskt – senest – når behandlingsperioden er udløbet, skal det aflives.
- Isoleres et enkelt dyr i en sti, bør det stadig kunne se/høre andre grise.
- Dyr som har været i sygesti/behandling, bør ikke føres tilbage til den egentlige produktion, men til aflastningsstier.
- Sygestier *kan* være uden udeareal.
- Aflastningsstier skal have udeareal.

Tove Serup

Videncentret for Landbrug, Økologi